

Dakstiņu jumtu ilgmūžību un labu kalpošanu nodrošina ļoti kvalitatīva uzklāšana.

Tradīcijas mūsdienīgos jumtu materiālos

Teksts: Anna Žīgure

Jumta seguma izvēli nosaka ēkas funkcionālais mērķis, celtnes konstrukcijas īpatnības un jumta slīpums, estētiskās vērtības, īpašnieka gaume un rocība. Šajā rakstā tiks apskatīti sen pazīstami materiāli, kas arī mūsdienās ir iecienīti un izplatīti. Īpaši to var teikt par dakstiņu jumtiem. Pēdējos gados daudzi māju īpašnieki interesējas arī par niedru, lubiņu un zaļajiem jumtiem.

Pareizas izvēles nozīmīgums

Jāņem vērā arī tas, kur ēka atrodas, kā iecerētais jumts iedersies apkārtējā vidē un vai celtnē nav arhitektūras pieminekļi - tad jumta seguma izvēli noteiks speciāli noteikumi. Sākot domāt par jaunu jumtu, noteikti jāņem vērā arhitekta ieteikumi. Vieglajiem jumtiem derēs vienas, bet smagajiem būs vajadzīgas citas konstrukcijas, tāpēc par materiālu jātiek skaidrībā jau no paša sākuma. Lai kā jumts gribētos, uz pavisam lēzena jumta dakstiņus klāt nevarēs, savukārt ļoti stāvam jumtam nebūs piemēroti mīkstie bituma ruļļveida segumi. Bet galvenais, kas interesē katru, - cik maksās jumts un cik ilgs būs tā mūžs.

Lai gan patlaban Latvijā populārākie ir pavisam lētie jumti,

tomēr der zināt, ka tie nekalpos ļoti ilgi. Jau pēc gadiem desmit problēmu būs tik daudz, ka būs jādomā par jaunu jumtu. Pasaulē šādus jumtu segumus izmanto gandrīz tikai pagaidu celtnēm un palīgēkām, bet ne dzīvojamajām ēkām un sabiedriskajām celtnēm. Tie ne tikai neiztur ilgstošu ekspluatāciju, bet ir arī salīdzinoši ugunsnedroši, tāpēc lētums jāsamēro ar risku un jaunām izmaksām jau salīdzinoši tuvā nākotnē.

Izvēloties jumta segumu, jāņem vērā arī atšķirības Eiropas un Amerikas dzīvojamo ēku celtniecības tradīcijās. Daudzi modernie segumi paredzēti tikai «ātrajām» amerikāņu tipa mājām, kuras uzceļ dažās nedēļās, bet pēc 20 - 25 gadiem nolīdzina līdz ar zemi, lai celtu jaunas. Eiropā mājas ceļ pamatīgāk, tāpēc vajadzētu izvēlēties atbilstoši ilgmūžīgu jumta segumu. Tā ir liela investīcija, tāpēc ir jāizvēlas kvalitatīvs segumi, kas kalpotu ilgi.

Jumtu materiālu piedāvājums ir tiešām plašs. Lai neapjuktu,

jāatceras, ka jāzina ne vien pamata materiālu izmaksas, kas norādītas visos piedāvājumos, bet arī jānoskaidro, cik maksās papildmateriāli un aksesuāri, kā arī jumta seguma uzklāšana. Protams, ir segumi, kurus var mēģināt uzklāt pašu spēkiem, tomēr labāk šo uzdevumu uzticēt profesionāļiem - pat vienkāršākajiem klājumiem ir specifiskas īpašības, kuras nezinot jau pēc dažiem gadiem par kļūdām būs jāmaksā krietni dārgi.

Dakstiņu jumti

Māla dakstiņi. Tradicionālie māla dakstiņi ir teju ideālākais jumtu segums, kas visā Eiropā piedzīvo renesansi ilgmūžības, ekoloģisko un estētisko vērtību dēļ. Turklāt ražotāji tagad piedāvā ne vien tradicionālos sarkanbrūnos dakstiņus, kas rada senatnīguma iespaidu, bet arī dažādu formu un krāsu dakstiņus, kas ir piemēroti arī pavisam modernām celtnēm.

Māla dakstiņi kalpo patiešām ilgi, pareizi kopti, tie ir gandrīz mūžīgi.

Dažādi ražotāji piedāvā produkcijai atšķirīgas garantijas - ir gan desmit, gan četrdesmit gadu garantija, bet praksē pierādījies, ka kvalitatīvi dakstiņi kalpo simt, divsimt un vēl vairāk gadu.

Māla dakstiņu jumts ir ekoloģiski tīrs, ugunsdrošs, kluss, labi «elpo», saulē lēni sakarst un vakaros lēni atdziest, saudzējot nesošās konstrukcijas. Par māla dakstiņu vienīgo trūkumu uzskatāms to iespaidīgais svars - aptuveni 40 kg/m². Sniegs uz jebkura jumta rada spiedienu - pat 100 kg/m². Plānojot dakstiņu jumtu, ar iespaidīgo svaru ir jārēķinās.

Māla dakstiņu likšanā ir svarīga zinošu meistaruru pieredze. Tā kā, māla dakstiņus apdedzinot, tie var deformēties, dažu firmu piedāvātajiem dakstiņiem nobīde no standarta var sasniegt pat divus centimetrus, līdz ar to jumts jāklāj ārkārtīgi uzmanīgi. Arī pašiem labākajiem dakstiņiem pieļaujamā atkāpe no standarta izmēra ir 5 mm. Profesionāli jumtīki šo problēmu viegli atrisinās.

